ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 15ης Ιουλίου 2010 *

Στην υπόθεση C-70/09,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Verwaltungsgerichtshof (Αυστρία) με απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 2009, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 17 Φεβρουαρίου 2009, στο πλαίσιο της δίκης

Alexander Hengartner,

Rudolf Gasser

κατά

Landesregierung Vorarlberg,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), Γ. Αρέστη, J. Malenovský και T. von Danwitz, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Jääskinen
γραμματέας: K. Malacek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 27ης Ιανουαρίου 2010,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— οι A. Hengartner και R. Gasser, εκπροσωπούμενοι από τον A. Wittwer, Rechtsanwalt,

— η Vorarlberger Landesregierung, εκπροσωπούμενη από τον J. Müller,

— η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους E. Riedl, E. Pürgy και W. Hämmerle,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους W. Mölls και T. Scharf,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Μαΐου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία διατάξεων του παραρτήματος Ι της Συμφωνίας μεταξύ, αφενός, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της και, αφετέρου, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο στις 21 Ιουνίου 1999 (ΕΕ 2002, L 114, σ. 6).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ, αφενός, των A. Hengartner και R. Gasser, Ελβετών υπηκόων, και, αφετέρου, της Landesregierung Vorarlberg (Κυβερνήσεως του Land του Vorarlberg), σχετικά με την είσπραξη φόρου θήρας, δεδομένου ότι εφαρμόστηκε, έναντι των προμνησθέντων προσώπων, φορολογικός συντελεστής υψηλότερος από αυτόν στον οποίο υπάγονται, μεταξύ άλλων, οι υπήκοοι της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Το νομικό πλαίσιο

Η Συμφωνία για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων

3 Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της, αφενός, και η Ελβετική Συνομοσπονδία, αφετέρου, υπέγραψαν στις 21 Ιουνίου 1999 επτά συμφωνίες, μεταξύ των οποίων η Συμφωνία για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων (στο εξής: Συμφωνία). Με την απόφαση 2002/309/ΕΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 4ης Απριλίου 2002 (ΕΕ L 114, σ. 1), οι επτά αυτές συμφωνίες εγκρίθηκαν εξ ονόματος της Κοινότητας και άρχισαν να ισχύουν την 1η Ιουνίου 2002.

4 Σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχεία α΄ και β΄, της Συμφωνίας, σκοπός της είναι, μεταξύ άλλων, η χορήγηση, στους υπηκόους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, δικαιώματος εισόδου, διαμονής, προσβάσεως σε μισθωτή οικονομική δραστηριότητα, εγκαταστάσεως ως ανεξάρτητου επαγγελματία και παραμονής στην επικράτεια των συμβαλλομένων μερών, καθώς και η διευκόλυνση της παροχής υπηρεσιών στην επικράτεια των συμβαλλομένων μερών, ιδίως δε της παροχής υπηρεσιών μικρής διάρκειας.

5 Το άρθρο 2 της Συμφωνίας, που επιγράφεται «Μη διάκριση», προβλέπει τα εξής:

«Οι υπήκοοι ενός συμβαλλομένου μέρους που διαμένουν νομίμως στην επικράτεια ενός άλλου συμβαλλομένου μέρους δεν αποτελούν αντικείμενο διάκρισης λόγω ιθαγενείας σύμφωνα με τις διατάξεις των παραρτημάτων I, II και III.»

6 Το άρθρο 4 της Συμφωνίας, που επιγράφεται «Δικαίωμα διαμονής και πρόσβασης σε οικονομική δραστηριότητα», ορίζει τα ακόλουθα:

«Το δικαίωμα διαμονής και πρόσβασης σε μία οικονομική δραστηριότητα εξασφαλίζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 10 και σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος Ι.»

7 Το άρθρο 5 της Συμφωνίας περιλαμβάνει διατάξεις σχετικές με την παροχή υπηρεσιών. Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, «[φ]υσικά πρόσωπα, υπήκοοι ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή της Ελβετίας, που μεταβαίνουν στην επικράτεια ενός συμβαλλομένου μέρους μόνον ως αποδέκτες υπηρεσιών απολαύουν του δικαιώματος εισόδου και διαμονής». Η παράγραφος 4 του εν λόγω άρθρου διευκρινίζει ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 εξασφαλίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραρτημάτων Ι έως ΙΙΙ της Συμφωνίας.

8 Κατά το άρθρο 15 της Συμφωνίας, τα παραρτήματα και πρωτόκολλα της Συμφωνίας αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της.

9 Το άρθρο 16 της Συμφωνίας, που επιγράφεται «Αναφορά στο κοινοτικό δίκαιο», ορίζει τα εξής:

«1. Για να επιτευχθούν οι στόχοι που αναφέρονται στην παρούσα συμφωνία, τα μέρη λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο ώστε δικαιώματα και υποχρεώσεις που ισοδυναμούν με αυτές που περιλαμβάνονται στις νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στις οποίες γίνεται αναφορά να τυγχάνουν εφαρμογής στις σχέσεις τους.

2. Δεδομένου ότι η εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας εμπεριέχει έννοιες του κοινοτικού δικαίου, θα ληφθεί υπόψη η κατάλληλη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πριν από την ημερομηνία της υπογραφής της. Η νομολογία μετά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας συμφωνίας θα κοινοποιείται στην Ελβετία. Προκειμένου να επιτευχθεί καλή εφαρμογή της Συμφωνίας, η μεικτή επιτροπή θα καθορίζει, μετά από αίτηση ενός μέρους, τις επιπτώσεις της εν λόγω νομολογίας.»

10 Το άρθρο 17 του παραρτήματος Ι της Συμφωνίας απαγορεύει, στις περιπτώσεις του άρθρου 5 της Συμφωνίας, κάθε περιορισμό σε διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών στην επικράτεια ενός συμβαλλομένου μέρους που δεν υπερβαίνει τις 90 ημέρες πραγματικής εργασίας ανά ημερολογιακό έτος, καθώς και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, κάθε περιορισμό σχετικό με το δικαίωμα εισόδου και διαμονής.

11 Το άρθρο 23 του παραρτήματος Ι της Συμφωνίας έχει ως ακολούθως:

«1. Ο αποδέκτης υπηρεσιών που αναφέρεται στο άρθρο 5, παράγραφος 3, της Συμφωνίας δεν χρειάζεται τίτλο διαμονής για διαμονές μικρότερες ή ίσες των τριών μηνών. Για διαμονές μεγαλύτερες των τριών μηνών, ο αποδέκτης των υπηρεσιών λαμβάνει τίτλο διαμονής διάρκειας ίσης με τη διάρκεια της παροχής. Μπορεί να εξαιρεθεί από την κοινωνική βοήθεια κατά τη διάρκεια της διαμονής του.

2. Ο τίτλος διαμονής ισχύει για το σύνολο της επικράτειας του κράτους που τον χορήγησε.»

Η εθνική νομοθεσία

12 Το άρθρο 2 του νόμου περί θήρας του Land του Vorarlberg (Vorarlberger Gesetz über das Jagdwesen, *LGBl.* 32/1988), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών στην υπόθεση της κύριας δίκης (*LGBl.* 54/2008), προβλέπει τα εξής:

«Περιεχόμενο και άσκηση του θηρευτικού δικαιώματος

1. Το θηρευτικό δικαίωμα αποτελεί τη βάση για την άσκηση οποιασδήποτε θηρευτικής δραστηριότητας. Συνδέεται με την έγγειο ιδιοκτησία και περιλαμβάνει το δικαίωμα διαχειρίσεως, θήρας και καρπώσεως των θηραμάτων.

2. Ο ιδιοκτήτης της γης μπορεί να διαθέτει το θηρευτικό του δικαίωμα μόνον στο βαθμό που οι εκτάσεις του αποτελούν ιδιωτική κυνηγετική περιοχή (κάτοχος ιδιωτικού θηρευτικού δικαιώματος). Η ικανότητα διαθέσεως του θηρευτικού δικαιώματος σε οποιαδήποτε άλλη έκταση ανήκει στους θηρευτικούς συνεταιρισμούς.

3. Οι κάτοχοι θηρευτικού δικαιώματος (παράγραφος 2) υποχρεούνται είτε να χρησιμοποιούν αυτοπροσώπως για θήρα τις κυνηγετικές εκτάσεις τους είτε να παραχωρούν τη χρήσή τους σε μισθωτές (κατόχους δικαιώματος χρήσεως των εκτάσεων για θηρευτικούς σκοπούς).»

13 Το άρθρο 20 του εν λόγω νόμου έχει ως ακολούθως:

«Μίσθωση κυνηγετικής εκτάσεως

1. Η μίσθωση κυνηγετικής εκτάσεως γίνεται με απευθείας συμφωνία, με δημόσιο διαγωνισμό ή με δημοπρασία. Στο πλαίσιο της μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως, οι κάτοχοι του θηρευτικού δικαιώματος οφείλουν να μεριμνούν ώστε η χρήση του θηρευτικού δικαιώματος να γίνεται σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 3.

2. Η διάρκεια της μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως είναι εξαετής για κυνηγετική ζώνη ανήκουσα σε θηρευτικό συνεταιρισμό και εξαετής ή δωδεκαετής για τις ιδιωτικές κυνηγετικές ζώνες. Σε περίπτωση πρόωρης λύσεως της συμβάσεως μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως, η κυνηγετική έκταση μπορεί να εκμισθωθεί μόνο για την υπολειπόμενη διάρκεια της συμβάσεως.

3. Η σύμβαση μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως καταρτίζεται εγγράφως. Πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις σχετικές με την άσκηση του θηρευτικού δικαιώματος ρήτρες, συμπεριλαμβανομένων τυχών παρεπομένων διατάξεων όπως οι όροι περί συστάσεως εγγυήσεως, περί ελαχίστων ορίων αποζημιώσεως για τις ζημίες που προκαλούν τα θηράματα, ή περί κατασκευής, χρήσεως ή αποδόσεως κυνηγετικών εγκαταστάσεων. Οι όροι που δεν περιλαμβάνονται στη σύμβαση μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως λογίζονται ως μηδέποτε συμφωνηθέντες. Η σύμβαση μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να αναφέρει τα ονοματεπώνυμα του κατόχου του θηρευτικού δικαιώματος και του μισθωτή, την περιγραφή, τη θέση και το εμβαδόν της κυνηγετικής εκτάσεως, τον χρόνο ενάρξεως και λήξεως της συμβάσεως μισθώσεως καθώς και το ύψος του μισθώματος.

4. Πριν από την εκμίσθωση ιδιωτικής κυνηγετικής ζώνης καλύπτουσας εκτάσεις άλλου ιδιοκτήτη εμβαδού άνω των 10 εκταρίων, ο κάτοχος του ιδιωτικού θηρευτικού δικαιώματος οφείλει να συμβουλεύεται τον ιδιοκτήτη των εκτάσεων αυτών..

5. Ο κάτοχος του θηρευτικού δικαιώματος υποχρεούται να υποβάλει στην αρμόδια αρχή προς έλεγχο τη σύμβαση μισθώσεως της κυνηγετικής εκτάσεως, το ενωρίτερο ένα έτος και το αργότερο ένα μήνα πριν από την έναρξη της μισθώσεως. Η σύμβαση μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως αρχίζει να ισχύει από τη συμφωνηθείσα ημερομηνία εφόσον η αρμόδια αρχή δεν διατυπώσει αντιρρήσεις για τη σύμβαση εντός

προθεσμίας ενός μηνός ή αν τα προβλήματα που υπαγόρευσαν τη διατύπωση των αντιρρήσεών της επιλυθούν εντός της ταχθείσας εύλογης προθεσμίας. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν και για τις τροποποιήσεις των εν ισχύει συμβάσεων μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως.

6. Η κυβέρνηση του Land θεσπίζει με υπουργική απόφαση λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με τη διαδικασία μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως.»

14 Κατά το άρθρο 1 του νόμου του Land του Vorarlberg περί επιβολής φόρου θήρας (Vorarlberger Gesetz über die Erhebung einer Jagdabgabe, *LGBl.* 28/2003, στο εξής: Vlbg. JagdAbgG), για την άσκηση του θηρευτικού δικαιώματος καταβάλλεται φόρος θήρας. Δυνάμει του άρθρου 2 του εν λόγω νόμου, υποκείμενοι στον φόρο αυτόν είναι ο δικαιούχος του θηρευτικού δικαιώματος και, σε περίπτωση μεταβιβάσεως του δικαιώματος αυτού σε μισθωτές, οι μισθωτές αυτοί.

15 Το άρθρο 3 του Vlbg. JagdAbgG καθορίζει τη φορολογική βάση ως ακολούθως:

«1. Στις περιπτώσεις μισθωμένων κυνηγετικών εκτάσεων, ο φόρος υπολογίζεται ανάλογα με το ετήσιο μίσθωμα προσαυξημένο με την αξία ενδεχόμενων παρεπόμενων παροχών που έχουν συμβατικώς συμφωνηθεί. Δαπάνες που αφορούν τη θηρευτική φύλαξη και τις ζημιές που προκαλούνται από τη θήρα και τα θηράματα δεν θεωρούνται παρεπόμενες παροχές.

2. Στις περιπτώσεις μη μισθωμένων κυνηγετικών εκτάσεων, ο φόρος καθορίζεται σε συνάρτηση προς το ποσό το οποίο, σε περίπτωση μισθώσεως, θα μπορούσε να εισπραχθεί ως ετήσιο μίσθωμα.

3. Αν, για μισθωμένη κυνηγετική έκταση, το ετήσιο μίσθωμα, προσαυξημένο με την αξία ενδεχόμενων παρεπόμενων παροχών που έχουν συμβατικώς συμφωνηθεί, υπολείπεται σαφώς του ποσού που θα μπορούσε να εισπραχθεί στο πλαίσιο μισθώσεως, ο φόρος καθορίζεται κατά τον ίδιο τρόπο όπως και για τις μη μισθωμένες κυνηγετικές εκτάσεις.

[…]»

16 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του Vlbg. JagdAbgG, ο φόρος ανέρχεται στο 15 % της φορολογικής βάσεως για τα πρόσωπα που έχουν την κύρια κατοικία τους στην Αυστρία και τους πολίτες της Ενώσεως, καθώς και για τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εξομοιώνονται προς αυτούς δυνάμει του δικαίου της Ενώσεως. Το άρθρο 4, παράγραφος 2, του νόμου αυτού ορίζει ότι, για όλα τα λοιπά πρόσωπα, ο φόρος ανέρχεται στο 35 % της φορολογικής βάσεως.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

17 Στις 8 Ιανουαρίου 2002, οι A. Hengartner και R. Gasser, Ελβετοί υπήκοοι, συνήψαν με θηρευτικό συνεταιρισμό σύμβαση μισθώσεως κυνηγετικής εκτάσεως στην Αυστρία για χρονικό διάστημα έξι ετών, από την 1η Απριλίου 2002 και έως τις 31 Μαρτίου 2008. Το ετήσιο μίσθωμα καθορίστηκε σε 10 900 ευρώ, η δε μισθωθείσα κυνηγετική έκταση είχε εμβαδόν 1 598 εκταρίων.

18 Από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης συναντώνται τακτικά στο έδαφος του Land του Vorarlberg για να κυνηγήσουν.

19 Με απόφαση της 16ης Απριλίου 2002, η αρμόδια διοικητική αρχή του εν λόγω Land ενέκρινε τον διορισμό δύο προσώπων ως οργάνων προστασίας της θήρας κατά τη διάρκεια της συμβάσεως μισθώσεως που είχαν συνάψει οι εν λόγω προσφεύγοντες.

20 Με απόφαση της φορολογικής αρχής του Land του Vorarlberg της 1ης Απριλίου 2007, επιβλήθηκε στους προσφεύγοντες της κύριας δίκης φόρος θήρας ανερχόμενος στο 35 % της φορολογικής βάσεως, ήτοι φόρος ύψους 4 359 ευρώ, για τη θηρευτική περίοδο από 1ης Απριλίου 2007 έως 31 Μαρτίου 2008. Οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης άσκησαν ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής.

21 Με απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2007, η εν λόγω φορολογική αρχή απέρριψε την ένσταση αυτή με την αιτιολογία ότι η εφαρμογή του υψηλότερου φορολογικού συντελεστή ήταν σύμφωνη προς την εθνική νομοθεσία. Στην απόφαση αυτή τονίζεται ότι οι διατάξεις της Συμφωνίας δεν έχουν εφαρμογή στην άσκηση της θήρας και στους συναφείς φόρους.

22 Οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης προσέφυγαν τότε ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof επικαλούμενοι, κατ' ουσίαν, προσβολή των δικαιωμάτων ελευθερίας εγκαταστάσεως και ίσης μεταχειρίσεως με τους πολίτες της Ενώσεως. Υποστήριξαν ότι, όπως και η αλιεία ή η γεωργία, η θήρα αποτελεί οικονομική δραστηριότητα, ιδίως υπό τις συνθήκες της υποθέσεως της κύριας δίκης όπου τα θηράματα που θανατώνονται πωλούνται εντός της Αυστρίας. Κατά συνέπεια, η φορολογική αρχή του Land του Vorarlberg έπρεπε να εφαρμόσει φορολογικό συντελεστή 15 % για να αποφύγει δυσμενή διάκριση λόγω ιθαγενείας.

23 Η εν λόγω φορολογική αρχή υποστήριξε ότι η θήρα έπρεπε να θεωρηθεί άθλημα το οποίο δεν αποσκοπεί στη συνεχή επίτευξη εσόδων.

24 Κατόπιν αυτού, το Verwaltungsgerichtshof αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αποτελεί η θήρα, όταν ο κάτοχος θηρευτικού δικαιώματος πωλεί εντός του εθνικού εδάφους τα θηράματα που θανατώνει, μη μισθωτή δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 43 ΕΚ, ακόμη και στην περίπτωση που, συνολικά, με τη δραστηριότητα αυτή δεν επιδιώκεται η επίτευξη κέρδους;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 43 ΕΚ

25 Προκαταρκτικά, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, καίτοι, με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται ρητώς στο άρθρο 43 ΕΚ (νυν άρθρο 49 ΣΛΕΕ), τους περί ελευθερίας εγκαταστάσεως κανόνες της Συνθήκης ΕΚ μπορεί να επικαλεστεί μόνον υπήκοος κράτους μέλους της Ενώσεως ο οποίος επιθυμεί να εγκατασταθεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους ή υπήκοος του ίδιου αυτού κράτους εφόσον η κατάστασή του έχει συνδετικά στοιχεία με κάποια από τις καταστάσεις που ρυθμίζονται από το δίκαιο της Ενώσεως (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση της 25ης Ιουνίου 1992, C-147/91, Ferrer Laderer, Συλλογή 1992, σ. I-4097, σκέψη 7).

26 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι περί ελευθερίας εγκαταστάσεως κανόνες της Συνθήκης δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής σε υπήκοο τρίτου κράτους, όπως η Ελβετική Συνομοσπονδία.

27 Πάντως, το Δικαστήριο, προκειμένου να παράσχει στο αιτούν δικαστήριο στοιχεία ερμηνείας ικανά να του φανούν χρήσιμα, μπορεί να λάβει υπόψη κανόνες της έννομης τάξεως της Ενώσεως στους οποίους δεν αναφέρθηκε το εθνικό δικαστήριο διατυπώνοντας το προδικαστικό ερώτημά του (βλ. αποφάσεις της 12ης Δεκεμβρίου 1990, C-241/89, SARPP, Συλλογή 1990, σ. I-4695, σκέψη 8, και της 26ης Φεβρουαρίου 2008, C-506/06, Mayr, Συλλογή 2008, σ. I-1017, σκέψη 43).

28 Κατά συνέπεια, λαμβανομένου υπόψη του πραγματικού και νομικού πλαισίου της υποθέσεως της κύριας δίκης, το υποβληθέν ερώτημα πρέπει να εξεταστεί από την οπτική γωνία των διατάξεων της Συμφωνίας.

Επί της ερμηνείας της Συμφωνίας

29 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν οι διατάξεις της Συμφωνίας εμποδίζουν κράτος μέλος να εισπράττει, από Ελβετούς υπηκόους, περιφερειακό φόρο όταν έναντι αυτών εφαρμόζεται φορολογικός συντελεστής υψηλότερος από εκείνο στον οποίο υπόκεινται, ιδίως, οι υπήκοοι των κρατών μελών της Ενώσεως.

30 Συνεπώς, το Δικαστήριο καλείται να εξετάσει κατά πόσον οι διατάξεις της Συμφωνίας έχουν εφαρμογή σε διαφορές φορολογικού χαρακτήρα, όπως η επίδικη στην κύρια δίκη, και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, να καθορίσει το περιεχόμενο των διατάξεων αυτών. Εφόσον η Συμφωνία περιέχει διάφορες διατάξεις σχετικές με την παροχή υπηρεσιών και την εγκατάσταση, πρέπει να καθοριστεί η φύση της δραστηριότητας που ασκούν οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης εντός της αυστριακής επικράτειας από πλευράς του επίδικου φορολογικού καθεστώτος.

Επί του χαρακτηρισμού της επίδικης δραστηριότητας

31 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι ο Vlbg. JagdAbgG επιβάλλει ετήσιο φόρο για την άσκηση του θηρευτικού δικαιώματος στο έδαφος του Land του Voralberg. Ωστόσο, εφόσον, αφενός, σε περίπτωση μισθώσεως θηρευτικού δικαιώματος, υποκείμενος στον φόρο είναι ο μισθωτής και, αφετέρου, ο φόρος οφείλεται ανεξάρτητα από το πόσο εντατικά ασκεί αυτός τη θηρευτική δραστηριότητα, πρέπει να θεωρηθεί ότι, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, η γενεσιουργός αιτία της οφειλής του φόρου έγκειται στη μίσθωση θηρευτικού δικαιώματος στο έδαφος του Land του Vorarlberg.

32 Η επίδικη ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου συμβατική υποχρέωση συνίσταται στη θέση στη διάθεση ενός των διαδίκων της κύριας δίκης, έναντι αμοιβής και, υπό ορισμένους όρους, εδαφικής εκτάσεως προκειμένου αυτός να ασκεί εκεί θηρευτική δραστηριότητα. Κατά συνέπεια, η σύμβαση μισθώσεως αφορά παροχή υπηρεσιών η οποία, στην υπόθεση της κύριας δίκης, εμφανίζει διασυνοριακό χαρακτήρα, καθόσον οι προσφεύγοντες της κύριας δίκης, μισθωτές του θηρευτικού δικαιώματος εντός της εν λόγω εκτάσεως, είναι υποχρεωμένοι να μεταβαίνουν στο έδαφος του Land του Vorarlberg προκειμένου να ασκήσουν το δικαίωμά τους.

33 Οι εν λόγω προσφεύγοντες πρέπει, συνεπώς, να θεωρηθούν ως αποδέκτες υπηρεσίας, η οποία συνίσταται στην παραχώρηση της απόλαυσης, έναντι αμοιβής, θηρευτικού δικαιώματος, περιορισμένου χρονικώς, σε μια συγκεκριμένη εδαφική έκταση (βλ., υπό το πνεύμα αυτό, απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 1999, C-97/98, Jägerskiöld, Συλλογή 1999, σ. I-7319, σκέψη 36).

34 Εφόσον η γενεσιουργός αιτία του φόρου συνίσταται στη μίσθωση του θηρευτικού δικαιώματος, μόνον οι σχετικοί με τις παροχές υπηρεσιών κανόνες της Συμφωνίας μπορούν να ληφθούν υπόψη προς εκτίμηση της νομιμότητας του επίδικου φόρου.

Επί του κατά πόσον οι διατάξεις της Συμφωνίας ασκούν επιρροή στον επίδικο στην κύρια δίκη φόρο

35 Όσον αφορά τη φορολογική μεταχείριση της επίδικης στην κύρια δίκη εμπορικής πράξεως, πρέπει να εξεταστεί αν οι διατάξεις της Συμφωνίας σχετικά με τις παροχές υπηρεσιών έχουν την έννοια ότι απαγορεύουν φόρο όπως ο επίδικος στην κύρια δίκη ο οποίος, αναλόγως της ιθαγένειας του μισθωτή του θηρευτικού δικαιώματος, επιβάλλεται με συντελεστή 15 % ή 35 % της βάσεως επιβολής του εν λόγω φόρου.

36 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, μια διεθνής συνθήκη πρέπει να ερμηνεύεται όχι μόνο βάσει του γράμματός της, αλλά και υπό το φως των σκοπών της. Το άρθρο 31 της Συμβάσεως της Βιέννης περί του δικαίου των συνθηκών, της 23ης Μαΐου 1969, διευκρινίζει, συναφώς, ότι οι συνθήκες πρέπει να ερμηνεύονται με καλή πίστη, σύμφωνα με τη συνήθη έννοια των όρων τους, λαμβανομένων υπόψη των συμφραζομένων και υπό το φως του αντικειμένου και του σκοπού τους (βλ. σχετικώς, μεταξύ άλλων, γνωμοδότηση 1/91, της 14ης Δεκεμβρίου 1991, Συλλογή 1991, σ. I-6079, σκέψη 14· αποφάσεις της 2ας Μαρτίου 1999, C-416/96, Eddline El-Yassini, Συλλογή 1999, σ. I-1209, σκέψη 47, της 20ής Νοεμβρίου 2001, C-268/99, Jany κ.λπ., Συλλογή 2001, σ. I-8615, σκέψη 35, και της 25ης Φεβρουαρίου 2010, C-386/08, Brita, η οποία δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψεις 42 και 43 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

37 Πρέπει, συναφώς, να τονιστεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 1, στοιχείο β΄, της Συμφωνίας, σκοπός της είναι να διευκολύνει την παροχή υπηρεσιών στην επικράτεια των συμβαλλομένων μερών, προς όφελος των υπηκόων των κρατών μελών της Κοινότητας και της Ελβετίας, και να απελευθερώσει την παροχή υπηρεσιών μικρής διάρκειας.

38 Πρέπει, επίσης, να διευκρινιστεί ότι το άρθρο 5, παράγραφος 3, της Συμφωνίας χορηγεί στα πρόσωπα που θεωρούνται ως αποδέκτες υπηρεσιών, κατά την έννοια της Συμφωνίας, δικαίωμα εισόδου και διαμονής στο έδαφος των συμβαλλομένων μερών. Το άρθρο 23 του παραρτήματος Ι της Συμφωνίας περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις σχετικές με τον τίτλο διαμονής των προσώπων αυτής της κατηγορίας.

39 Όσον αφορά το ζήτημα κατά πόσον, πέραν του καθεστώτος που αφορά το δικαίωμα εισόδου και διαμονής που αναγνωρίζεται στους αποδέκτες υπηρεσιών, η Συμφωνία αποσκοπεί στην εγκαθίδρυση μιας γενικής αρχής ίσης μεταχειρίσεως όσον αφορά τη νομική κατάσταση των προσώπων αυτών στο έδαφος ενός των συμβαλλομένων μερών, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το άρθρο 2 της Συμφωνίας αναφέρεται μεν στην αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων, απαγορεύει όμως κατά τρόπο γενικό και απόλυτο όχι κάθε διάκριση εις βάρος των υπηκόων ενός των συμβαλλομένων μερών οι οποίοι διαμένουν στο έδαφος του άλλου συμβαλλόμενου μέρους, αλλά μόνον τις διακρίσεις λόγω ιθαγενείας και μόνο στο μέτρο που η κατάσταση των υπηκόων αυτών εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής των διατάξεων των παραρτημάτων Ι έως ΙΙΙ της Συμφωνίας.

40 Η Συμφωνία και τα παραρτήματά της δεν περιέχουν κανένα ειδικό κανόνα που να υπάγει τους αποδέκτες υπηρεσιών στην αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής φορολογικών ρυθμίσεων σχετικών με εμπορικές πράξεις έχουσες ως αντικείμενο παροχή υπηρεσιών.

41 Επιπλέον, το Δικαστήριο παρατήρησε ότι η Ελβετική Συνομοσπονδία δεν προσχώρησε στην εσωτερική αγορά της Κοινότητας, η οποία σκοπεί στην άρση όλων των εμποδίων για τη δημιουργία χώρου απολύτως ελεύθερης κυκλοφορίας, ανάλογου με αυτόν μιας εθνικής αγοράς, ο οποίος συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και την ελευθερία εγκαταστάσεως (βλ. απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2009, C-351/08, Grimme, η οποία δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 27).

42 Το Δικαστήριο διευκρίνισε επίσης ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, η ερμηνεία που έχει δοθεί στις διατάξεις του δικαίου της Ενώσεως που αφορούν την αγορά αυτή δεν μπορεί να ακολουθείται άνευ ετέρου στην περίπτωση της Συμφωνίας, εκτός αν υφίστανται ρητές προς τούτο διατάξεις της ίδιας της Συμφωνίας (βλ. απόφαση της 11ης Φεβρουαρίου 2010, C-541/08, Fokus Invest, η οποία δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 28).

43 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι οι διατάξεις της Συμφωνίας δεν εμποδίζουν να επιφυλάσσεται σε υπήκοο ενός των συμβαλλομένων μερών, στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους, υπό την ιδιότητά του ως αποδέκτη υπηρεσιών, μεταχείριση διαφορετική από αυτή που επιφυλάσσεται στα πρόσωπα που έχουν την κύρια κατοικία τους στο εν λόγω έδαφος, στους πολίτες της Ενώσεως καθώς και στα πρόσωπα που εξομοιώνονται προς αυτούς δυνάμει του δικαίου της Ενώσεως, όσον αφορά την επιβολή φόρου οφειλομένου για παροχή υπηρεσιών, όπως η διάθεση θηρευτικού δικαιώματος.

Επί των δικαστικών εξόδων

44 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

Οι διατάξεις της Συμφωνίας μεταξύ, αφενός, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της και, αφετέρου, της Ελβετικής Συνομοσπονδίας για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, που υπογράφηκε στο Λουξεμβούργο

στις 21 Ιουνίου 1999, δεν εμποδίζουν να επιφυλάσσεται σε υπήκοο ενός των συμβαλλομένων μερών, στο έδαφος του άλλου συμβαλλομένου μέρους, υπό την ιδιότητά του ως αποδέκτη υπηρεσιών, μεταχείριση διαφορετική από αυτή που επιφυλάσσεται στα πρόσωπα που έχουν την κύρια κατοικία τους στο εν λόγω έδαφος, στους πολίτες της Ενώσεως καθώς και στα πρόσωπα που εξομοιώνονται προς αυτούς δυνάμει του δικαίου της Ενώσεως, όσον αφορά την επιβολή φόρου οφειλομένου για παροχή υπηρεσιών, όπως η διάθεση θηρευτικού δικαιώματος.

(υπογραφές)